

Report

Setkání o energetické situaci v Bystré nad Jizerou a možnostech jejího dalšího rozvoje

(Bystrá nad Jizerou, 5/4/2024)

Počet přítomných: 45

**Atmosféra: Přátelská, otevřená diskusi, místy napjatá,
očekávání, zájem**

KONTEXT SETKÁNÍ:

První setkání o energetické situaci v Bystré nad Jizerou a možnostech jejího dalšího rozvoje proběhlo v příjemné, i když místy napjaté atmosféře. Cílem bylo představení problematiky udržitelné energetiky, možností využití obnovitelných zdrojů (OZE) pro větší energetickou soběstačnost obce a také představení společnosti NOHO Energy. Energetická situace je stále aktuálním tématem a řešit ho na obecní úrovni může být výhodné jak pro občany, tak i pro obec.

Do místního kulturního sálu dorazilo v pátek 5. 4. 2024 více než čtyřicet občanů z Bystré i okolních obcí. Setkání zahájil Tomáš Rákos ze společnosti Participation Factory, který přivítal všechny přítomné, představil základní rámec a nastavil pravidla.

V úvodu měl také slovo starosta Bystré, Lukáš Nesvadba, který zdůraznil důležitost řešení energetických otázek na obecní úrovni.

Následovala prezentace společnosti NOHO Energy, během které se střídalo několik řečníků: zakladatel Ing. Tomáš Vrbický a jeho kolegové M. Eng. Ondřej Ludvík, Jan Pavel a Jaroslav Sehan. Nejdříve představili svou společnost a rozmanitou paletu jejích projektů i své zkušenosti s udržitelnou energetikou. Dále rozebrali současný stav české energetiky a roli obnovitelných zdrojů v něm. Nakonec přešli k prezentaci výhod těchto zdrojů energie, jejich potenciálu v konkrétním případě Bystré nad Jizerou a také k možným benefitům, které využití tohoto potenciálu může obci i jejím obyvatelům přinést.

Následovala moderovaná diskuse, jejíž písemný záznam je součástí tohoto reportu.

Informace ze setkání jsou k dispozici na webových stránkách zřízených speciálně pro Vaši obec: tj. <https://www.nohoenergy.cz/projekty/bystra> (heslo: nahorefouka).

PROGRAM/SCÉNÁŘ SETKÁNÍ:

17:30 – 17:40 Úvod, program, pravidla (Tomáš Rákos)

17:40 – 17:45 Slovo starosty obce Lukáše Nesvadby

17:45 – 18:30 Prezentace NOHO Energy

Ing. Tomáš Vrbický, zakladatel společnosti NOHO

M. Eng. Ondřej Ludvík, jednatel a projektový tvůrce NOHO Energy

Jan Pavel, projektový tvůrce NOHO Energy

Jaroslav Sehan, projektový tvůrce NOHO Energy

18:30 – 19:00 Moderovaná diskuze – otázky a odpovědi

INFORMACE O WORKSHOPU:

- Počet příchozích účastníků: 45
- Počet účastníků podle prezenční listiny: 38
- Počet účastníků, kteří během programu odešli: 0
- Počet účastníků, kteří přišli opakovaně: 0 (první setkání)
- Atmosféra/dojem z účastníků: přátelská, otevřená diskusi, místy napjatá, očekávání, zájem
- Porušení pravidel (pokud ano, uveďte): 1 vyzvánění telefonu, několikrát skákání do řeči

Diskuze - Hlavní témata komunikovaná účastníky

1. [Obnovitelné zdroje energie \(OZE\) v Bystré \(umístění, provoz, záruky, benefity aj.\)](#)
2. [Technické parametry](#)
3. [Vliv na okolí, přírodu a krajinu](#)
4. [Zkušenosti NOHO s OZE, jejich cíle](#)
5. [Obecně OZE v ČR](#)
6. [Další postup](#)

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (1a)

- **Obnovitelné zdroje energie v Bystré (umístění, provoz, záruky, benefity)**

Dotaz: *Chalupáři a chataři sem jedou za klidem a pryč od stresu, ať už akustického nebo světelného. Zároveň jako podnikatel se divím – na základě větrné mapy – proč jdete sem, proč nejdete někam, kde jsou ty podmínky lepší? Jde mi proti srsti ničit krajinný ráz tady v Krkonoších, proč to není třeba v uhelné pánvi?*

NOHO: I lidé na východě a kdekoli jinde mají úplně stejně rádi místo, kde žijí, a říkali by to samé jako Vy.

Moderátor: Z uhelné pánve jsem já a vnímám to úplně stejně.

NOHO: Větrná mapa není alfa a omega projektu. Je spousta dalších faktorů, které do toho zasahují. Jde např. o vývoz do sítě – ten je možný jen na místě, kde je vybudovaná kapacita. Tady to je a to je jeden z hlavních důvodů, proč Bystrá a ne jiné místo. Větrná mapa nezohledňuje ekonomiku celého projektu. Kritérií při výběru lokality je bohužel hrozně moc. Proto chceme mít víc projektů, čímž diverzifikujeme riziko, když se nám některé zaseknou. Např. nám Ministerstvo obrany zamítlo jeden záměr kvůli radaru. Ve výsledku je tedy lokalit, kde se dá postavit větrná elektrárny, v ČR relativně málo. V Bystré je jedna z nich a proto jsme tady a chceme se s vámi o tom bavit.

Dotaz moderátora: *Co z toho může mít obec a její obyvatelé, když tu ta větrná elektrárna (VTE) bude stát? Máte to uvedeno v materiálech, ale bylo by dobré to zmínit i tady.*

NOHO: Na všem se domluvíme, pokud bychom to měli říct hodně zjednodušeně, obecně máme 3 modely:

1. Garance levnější ceny elektřiny pro obyvatele a peněz do obecního rozpočtu. To je varianta určité jistoty v případě, že se tím obec nechce příliš zabývat – pouze dostávají peníze a levnější elektřinu.
2. Pokud se staví více větrných elektráren (5 a více), obec může díky nám jednu získat a zapojit ji do komunitní energetiky.
3. Podíl na elektrárně, tzn. všichni, kdo tu jsou, by mohli mít v elektrárně podíl a stejně tak i obec.

Tyto věci budou tématem druhého setkání.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (1a)

- **Obnovitelné zdroje energie v Bystré (umístění, provoz, záruky, benefits)**

Dotaz: Jaké řešerše jste si doted' udělali? Mám na mysli např. příjezdové cesty, pozemkovou strukturu, přírodní věci jako Natura 2000. To už máte, nebo jste tu na blind?

NOHO: Vše, co jste řekl, jsme řešili, nejsme tu na blind. Řešili jsme radary, připojení i příjezd. Ale i firmy, se kterými chceme řešit příjezd, se ptají, jestli jsme už mluvili s obcí, aby se tím nezabývali zbytečně. Máme vyřešená jednání se základními dotčenými orgány, screening EIA (dopad záměru na životní prostředí) apod. Prošli jsme to do určité fáze, do určité výše peněz, co nás to stálo, a pokud se na tom společně domluvíme a budeme v tom chtít pokračovat, investujeme do dalších studií. Nejdůležitější je měření rychlosti větru, z toho se potom vychází při počítání ekonomiky projektu a až potom tedy můžeme s jistotou vědět, kolik na tom vyděláme peněz. Podle našich odhadů nám to vychází, ale pokud se např. změní cena technologií, už to vycházet nemusí.

A nechceme dělat vše za vašimi zády. Balancujeme, co zjišťovat před a co až po vašem souhlasu.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (1b)

- **Obnovitelné zdroje v Bystré (umístění, provoz, záruky, benefity)**

Dotaz: *Příjezd bude problém, taky jsem tady stavěl a je to zábava. VTE budou znamenat stovky kubíků betonu, stovky náklad'áků apod. Bude se stavět i infrastruktura nebo trafostanice. To je obrovská stavební zátěž – já si to tu upřímně nedokážu představit, přístupů sem není moc, jsou tu mosty, zatáčky. Zvažovali jste tohle všechno?*

NOHO: Záleží také na výběru technologie, existují např. nýtované tubusy, které se převážejí rozložené na pláty. Nebo zvedáč lopatek – délka přívěsu je poté jen 15 m. VTE se zvětšují, protože potřebují mít větší plochu, aby vyrobily více energie. Nevýhodou jsou samozřejmě tyhle problémy s příjezdem, ale pokud se podíváte třeba do Číny, která je ve VTE velmoc, kam jsou oni schopni to dovézt, tak vidíte, že možné je všechno. Existuje i varianta ukotvení přímo do skály – pak bude potřeba méně betonu. Vypadá to, že tady by to bylo možné, potvrdí nám to geologický průzkum.

Problémů je spousta, musíme balancovat energii. Teď se domlouváme s vámi a až pokud se domluvíme, budeme se věnovat řešení těchto problémů. Takhle si myslíme, že je to správné.

Dotaz: *Nezničí se místní zásobárna vody?*

NOHO: Hydrologický průzkum je součástí povolenáčního procesu, my v žádném případě nechceme zasahovat do vodních zdrojů. Základová deska VTE nebrání vodním zdrojům.

Stát a zákony nám řeknou, kde to můžeme stavět a kde ne. Pokud tam nějaké takové nebezpečí bude, ani tam VTE nepůjde postavit. Nemusíte se bát, že bychom to postavili doprostřed podzemního jezera.

Existuje spousta různých ochranných pásem, kvůli kterým musíme posouvat přesné umístění VTE. Teď tedy nemáme na všechno odpověď, je to komplexní, projdeme všemi průzkumy a všemi procesy. Moc děkujeme za podnět a určitě se na to podíváme.

Dotaz: *Kolik tady bude vrtulí?*

NOHO: Tuto otázku budeme řešit na druhém setkání u příslušného stanoviště. Máme na to připravených více podkladů, dnes můžeme dát jen odpověď hodně vytrženou z kontextu. Nechtěli jsme nakousnout tak velké téma a nedokončit ho. Nicméně řádově to mohou být 4 elektrárny typu Vestas 138, s přípojkou s maximálním výkonem 16,8 MW. Znovu opakuji, že je to zbytečně vytržené z kontextu, rádi se bavíme s lidmi, co je pro ně snesitelné.

Dotaz: *Jaká bude celková výška a průměr větrníků?*

NOHO: Výška záleží na tvaru kopce – je určitá hladina, ve které dostatečně fouká, a my do ní potřebujeme dostat rotor. Od toho se odvíjí výsledná výška stožáru.

Průměr je slyšet v názvu modelu VTE: 138 znamená průměr vrtule, takže to je 138 m. Potom se řeší gondola, ta je cca od 70 do 130 m.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (+C)

- **Obnovitelné zdroje v Bystré (umístění, provoz, záruky, benefity)**

Dotaz: Podívejte se do mapy, nejbližší lokalita, kde to funguje, je Kozákov – tak nevím, co to tady zkoušíte?

NOHO: Na základě našich predikcí, které raději děláme pesimističtější, nám vychází, že umístění VTE v Bystré by dávalo smysl z hlediska technologie i ekonomiky.

Dotaz: Ve Vaší prezentaci jste mluvili hodně i o solárních elektrárnách (FVE), máte pro Bystrou více alternativních projektů kromě větrných elektráren?

NOHO: My FVE dáváme na střechy, nechceme je dělat na polích, tam za nás nepatří. Vodní elektrárnu tu máte, takže zbývá vítr. Pokud by byl zájem o informace o FVE na střechách, můžeme nějakého odborníka na toto téma vzít příště s sebou.

Odpověď z publika: Ano, máme zájem. Máme potenciál pro FVE na střechách, na polích je to podle mě trestný čin. Chceme FVE jako alternativu místo větrných elektráren.

NOHO: My jsme v předchozích případech spolupracovali se společností Enviros. Počítáme s tím, že příště na jednom ze stanovišť bude člověk, který dokáže spočítat Novou zelenou úsporám. Takže kdo by měl zájem o FVE na svůj dům a o tuhle službu, může se s ním příště potkat a pobavit.

Odpověď z publika: Myslel jsem, že byste to Vy celé zastřešili, podobný projekt, jako navrhujete teď s VTE, ale s FVE místo nich. Třeba na všechny střechy v obci, nebo minimálně na obecní domy.

NOHO: To, co popisujete, my neděláme.

Dotaz: Kdo to bude stavět?

NOHO: Co znamená stavět? My jsme investor a developer. Technologie máme od Dánského výrobce Vestas nebo Německého Enercon. Spravovat to budeme my, provádíme vždy celý projekt od A do Z. Na jeřáb a cihly si objednáme stavební firmu.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (2)

- Technické parametry

Dotaz: *Jakou máte plánovanou roční výrobu v megawattech (MW)?*

NOHO: U větrných elektráren dochází k poměrně dlouhotrvajícímu měření větru, ze kterého se výsledný výkon počítá. V tuhle chvíli můžeme říci pouze odhad, což je 8 až 12 GWh ročně.

Dotaz: *V jaké fázi je vývoj větrných elektráren? Vadí mi několik věcí: hluk, vliv na krajinný ráz, zátěž při budování, světla v noci. Slyšela jsem o vibračních VTE – v jaké fázi je tato nová technologie?*

NOHO: Sledujeme všechny technologie a jejich aktuální vývoj. Např. komunikujeme s obcí, která má o umístění VTE zájem, ale nachází se v oblasti s leteckými koridory, a tak pro ně zkoumáme malé horizontální elektrárny. To jsou také nové technologie. Zatím je to ovšem pouze pro technologické fanoušky, v tuhle chvíli nové technologie včetně těch, které zmiňujete, představují tak velké náklady, že se to nevyplatí. Stejně je to i u větrníků na budovách.

Dotaz: *Co když nebude foukat?*

NOHO: Bude to stát. Záložní zdroje (paroplynové) se použijí, jen pokud to bude nutné.

Dotaz: *Potenciál podílu pokrytí české spotřeby z VTE je podle mě málo vzhledem k tomu, kolik energie potřebujeme. Existuje nějaká alternativa, která by produkovala více energie a tolik by nás neodpuzovala?*

NOHO: Nejlépe vypadají jaderné minireaktory, ale to rozhodně neumíme, ani ČEZ na to ještě nedokázal přijít.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (3)

- **Vliv na okolí, přírodu a krajinu**

Dotaz: *Tváříte se zeleně, zachraňujete planetu, s tím většina z nás souzní. Jak se díváte na to, že větrnými elektrárnami totálně zkazíte krajinný ráz, bude na to vidět z Krkonoš, z Českého Ráje a dalších krásných míst? Nebo na to, že to zničí biodiverzitu ptáků?*

NOHO: Já mám přírodu opravdu rád, trávím v ní hodně času, létám na paraglidu. Ale vystudoval jsem inženýrství a mám za to, že se můžeme buď zavřít do jeskyní, nedělat nic a mít jenom oheň, anebo budeme žít v luxusu, který dnes máme, a budeme to řešit inženýrsky. Podle mě je tohle právě to inženýrské řešení – v podstatě je to dynamo, které má na sobě lopatky, ty se otáčejí a vyrábí tak energii z větru, který na to fouká.

Na příštím setkání bude i paní Zimová, která dělá biologické posudky a rozumí tomu určitě víc než my. V rámci procesu hledání lokalit nám dělá screening EIA (vliv dopadu na životní prostředí). Poté se probíhá proces EIA, kde se tohle všechno řeší znovu. Vliv na krajinný ráz je určitě jeden z faktorů, který se řeší. Kvůli své výšce na něj VTE vždycky vliv mít budou. Je to subjektivní, mně se to například líbí – je to hezké, čisté. Na vliv na přírodu je v ČR legislativa, a pokud by to mělo výrazný vliv, tak se ten projekt prostě nestane. Teď jsme na začátku procesu, víme, že potenciálně to možné je, víme, jaké zhruba druhy zvířat tady jsou. V případě, že projevíte o projekt zájem, uskuteční se větší biologický průzkum zaměřený na ptáky i ostatní druhy trvajících cca půl roku. Během toho se může stát, že řeknou, že to není vhodné místo, nebo naopak, že můžeme pokračovat dál. Proces máme rozdělený na investiční balíčky a do tohoto průzkumu budeme investovat až poté, co vše probereme s vámi a až pokud zjistíme, že nejste proti. Pokud zájem z vaší strany nebude, tak půjdeme o dům dál.

Dotaz: *O zvířátkách jsme se dozvěděli. Jakou má ochrannou vzdálenost člověk?*

NOHO: Ohledně lidí se řeší hluk a stroboskopický efekt, tedy rušivý vliv blikání a míhání světla a stínů při otáčení vrtulí. Opět jsou na to předepsané studie a VTE prochází úplně stejným povolovacím procesem, jako když si např. povolujete rodinný dům, musí být splněny stejné limity. Např. co se týče hluku, záleží na krajině a tvaru terénu. Příště tu bude odborník na tuhle problematiku, který udělá studii. Z té vzejde mapa, kde se ukáže, kam se hluk odráží, což záleží právě na tvaru terénu.

Co se týče stroboskopického efektu, opět se dělá posudek, který sleduje postavení slunce a měří, kam přesně a jak dlouho to bliká. Na základě tohoto posudku dojde opět k rozhodnutí, jestli VTE v dané lokalitě můžou nebo nemůžou být postaveny.

V ČR nemáme obecně stanovené ochranné pásmo kolem VTE jako jiné země, my máme povinnost splnit limity, a z těch limitů se odvozuje vzdálenost. Ale existuje pravidlo, že od nejbližšího obydlí to nemůže být blíže než 600 m v případě jedné vrtule, 800 m u většího větrného parku.

Dotaz moderátora: *Ale chodit se psem kolem toho můžu?*

NOHO: Ano. Dokonce např. majitel největší VTE v Česku si postavil svůj dům 350 m od ní.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (4)

- **Zkušenosti NOHO s OZE, jejich cíle**

Dotaz moderátora: *To není první zkušenost NOHO s VTE – prosím shrňte ty 2 zkušenosti z minulého roku.*

NOHO: Minulý rok jsme navázali spolupráci se dvěma obcemi a dále hledáme potenciální lokality kolem Hradce Králové. V těch dvou obcích, ve Vojtěchově a v Anenské Studánce, proběhla participativní jednání podobná tomu, které začínáme dnes s vámi.

Obyvatelé v obou obcích projevíli chuť spolupracovat, ve Vojtěchově bylo dokonce 96 % lidí pro. V současnosti v těchto dvou projektech pokračujeme dále, aktuálně pracujeme na získání stavebního povolení.

Dotaz PF k publiku: *Přemýšlíte, co z toho může obec mít?*

Odpověď publika: *Přemýšlíme, co z toho může mít NOHO.*

NOHO: My z toho můžeme mít zelenou energii pro naše projekty, a rádi bychom na tom taky vydělali nějaké peníze.

Poznámka z publika: *Pro vás je to především byznys, 380 milionů dotace.*

NOHO: Ohledně toho, jak fungují dotace, panují velké mýty. Já např. vlastním 20 let malou vodní elektrárnu a od českého státu jsem na ni dostal dotaci 7,5 milionu v roce 2003, je to veřejně dohledatelné. Já jsem od té doby zaplatil na daních z té výroby elektřiny 23 milionů korun. Než jsem elektrárnu postavil, voda tam tekla zbytečně, a teď je stát v plusu 16 milionů. Za dobu životnosti té elektrárny si troufám říct, že stát, tedy potažmo malá obec, která tam je, dostane do rozpočtu dalších 60 nebo 70 milionů korun. Takže ano, dotace mi pomohla 7,5 miliony, ale za dobu životnosti já odvedu zpátky 100 milionů.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (5)

- **Obecně OZE v ČR**

Dotaz: *Zmiňovali jste 5% podíl energie z VTE v ČR, je to reálné i včetně všech limitů a překážek, o kterých jste mluvili?*

NOHO: Těch 5 % je závazek ČR jen do r. 2030! Je to obrovsky ambiciózní, v současnosti máme jen 1 %. To znamená, že za více než třicet let od revoluce jsme postavili jenom 1 %, a teď za 7 let chceme postavit další 4 %. Jde tomu naproti změna legislativy, ale asi se to stejně úplně nepovede. I když vláda bude dělat vše proto, aby se to naplnilo co nejvíc, abychom jako Česká republika neplatili nějaké sankce za to, že tyhle cíle neplníme.

Rád bych ještě odkázal na práci Davida Hansliana, což je přední český odborník na větrnou energii. Dělal [studii větrného potenciálu v ČR](#), kam propisoval i všechny tyhle limitace, geografii apod. Má několik scénářů, od úplně pesimistického až po úplně optimistický. V tom pesimistickém dojde k tomu, že se dá naplnit potenciál cca ze 3 %, v optimističtějších je to více. Porovnává nás s jižním Německem, kde je geografie hodně podobná ČR, a vzhledem k tomu, jaký výkon tam dokázali postavit, dochází k tomu, že je to určitě možné i u nás.

Dotaz: *Proč se tyhle opičárny staví, když se staví další bloky jaderných elektráren?*

NOHO: Protože nám to jako státu trvalo dlouho, než jsme se na dostavbě jaderných elektráren shodli a zatím nám jejich výkon nestačí. A jádro nevznikne dostatečně rychle, aby to pokrylo aktuální spotřebu. Např. Finsko ho stavělo 20 let od základového kamene. Navíc se potýkáme s nedostatkem vody pro ochlazení jádra.

Dotaz: *Vadí vůbec, že ČR nebude vyrábět dost energie v budoucnu? V Evropě celkově dost energie určitě bude, všichni tam staví solární parky jako o závod.*

NOHO: Problém je, že soláry nevyrábí pořád. Soláry vyrábí cca 1000 hodin z 8700 v roce. Tzn. 1000 hodin budeme mít přehršel levné energie, dokonce i ti, co nemají soláry – stačí si dát průběhové měření domů. A potom si další roky v létě můžeme kupovat silovku buďto za nulu, nebo vám dokonce ještě budou doplácet, budete platit jenom distribuci. Tyhle přebytky můžeme nějakým způsobem akumulovat, v ČR máme přečerpávací vodní elektrárny, např. známé Dlouhé stráně. Dnes je záměr postavit 6 přečerpávacích elektráren. Jenomže potenciál téhle akumulace je velmi malý. Proto máme jedinou možnost dnes v ČR ve větru, protože vítr jede i v zimě.

My nejsme český stát a my nezachráníme českou energetiku, my můžeme dělat jen to nejlepší, co si myslíme, že existuje, a to si myslíme právě o našich projektech.

HLAVNÍ TÉMATA KOMUNIKOVANÁ PŘI SETKÁNÍ (6)

- **Další postup**

Dotaz moderátora: Kdo má zájem přijít na druhé setkání?

Tři čtvrtiny publika se hlásí, několik lidí vykřikuje “všichni”.

Moderátor: Dostanete odkaz na web pouze pro vás, pro Bystrou, kde bude zápis z tohoto setkání.

NOHO: Aby měli informace i ti, kdo se nemohli dnes zúčastnit.

Moderátor: Příště tady připravíme jednotlivá stanoviště, jedno bude na technické aspekty, další na zvířátka atd. Tam se budete moct v klidu do detailu zeptat odborníků na to, co vás zajímá. Budeme rádi, když dorazíte, druhé setkání bude za 14 dní.

Děkujeme za vaši pozornost, za to, že jste se přišli vyjádřit.

VÝSTUPY Z PROJEKTOVÝCH KARET

- Projektové karty vyplnilo celkem **31 účastníků setkání**
- **74 % z nich (23 z 31) by určitě nebo spíše chtěli žít v obci, která je energeticky soběstačnější.** Necelých 10 % (3 z 31) by v takové obci určitě žít nechtělo, zbytek (16 %) nemá jasný názor.
Detailní výsledky: 14 ANO, 9 SPÍŠE ANO, 4 NEVÍM, 3 NE, 1 NEZAŠKRTL
- **2 je průměrná známka spokojenosti se setkáním** (známkování jako ve škole).
Detailní výsledky: 10x 1, 15x 2, 3x 3, 1x 4, 2x 5
- **90 % (28 z 31) účastníků má v plánu zúčastnit se druhého setkání 19. 4.**
Detailní výsledky: 28 ANO, 2 NEVÍM, 1 NE
- Peníze, o které by se navýšil obecní rozpočet, by si občané přáli využít jednoznačně především **na rozvoj infrastruktury a opravu dopravních komunikací (18)**. Dále byla zmiňována oprava školy a investice do vzdělání (4), kultury a společenských akcí (4), péče o životní prostředí – zeleň, obecní les, zadržení vody v krajině, biodiverzita, kořenové čističky (3) nebo turistický ruch (1). Celkem tuto otázku zodpovědělo 22 účastníků.
- **Občané v rámci projektových karet už nepoložili žádný dotaz, pouze padly dvě poznámky:**
 1. **Zaujal mne koncept švédských dřevěných tubusů.**
Více si o nich můžete přečíst např. [zde](#).
 2. **Spousta dotazů padla od lidí, kteří v obci nemají trvalý pobyt.**

Fotografie

Závěrem

Na webových stránkách zřízených speciálně pro Vaši obec najdete vše potřebné: tj. <https://www.nohoenergy.cz/projekty/bystra> (heslo: nahorefouka).

Další setkání se uskuteční v pátek 19. 4. 2024 od 17:30 v Kulturním domě v Bystré nad Jizerou, č. p. 14.
Občerstvení zajištěno.

Těšíme se na Vás.

info@participationfactory.com
Participation Factory, s.r.o.